

Οι μυκηναϊκοί θαλαμοειδείς τάφοι στην Απάθεια της Τροιζηνίας

ομιλήτρια

Δρ. Ελένη Κονσολάκη

Επίτιμη Διευθύντρια της ΚΣΤ Έφορείας

Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων

Η 1η συνάντηση

του Μυκηναϊκού Σεμιναρίου

θα πραγματοποιηθεί στις **19:00**

στο **Αμφιθέατρο Α. Αργυριάδη**

(Κεντρικό Κτήριο Πανεπιστημίου Αθηνών

Πανεπιστημίου 30)

Η περιοχή Απάθεια βρίσκεται σε απόσταση περίπου 3 χλμ. προς τα δυτικά της κομόπολης του Γαλατά, στα νότια της οδού που οδηγεί από τον Γαλατά προς την Τροιζήνα. Στα υψώματα πάνω από την πεδιάδα της Απάθειας, στις βορεινές πόρειες της οροσειράς Αδέρες, ανασκάφηκαν από το 1985 έως και το 1993 επτά θαλαμοειδείς τάφοι, οι οποίοι ανήκαν σε δύο άγνωστα έως τότε μυκηναϊκά νεκροταφεία. Το πρώτο από αυτά, που ονομάσαμε Κάτω Νεκροταφείο, βρίσκεται σε υψόμετρο περίπου 100 μ. και το δεύτερο, που ονομάσαμε Επάνω Νεκροταφείο, σε απόσταση 500 μ. προς τα ΝΑ. του προηγούμενου, σε υψόμετρο περίπου 300 μ. Έξι από τους τάφους που ερευνήθηκαν ανήκουν στο Κάτω Νεκροταφείο και ένας στο Επάνω Νεκροταφείο. Σε αυτές τις δύο θέσεις πρέπει να υπάρχουν και άλλοι θαλαμοειδείς τάφοι που δεν εντοπίστηκαν.

Η ανακάλυψη των θαλαμοειδών τάφων αποτέλεσε την πρώτη ένδειξη για την αναζήτηση της μυκηναϊκής Τροιζήνας στην περιοχή προς τα ανατολικά της γνωστής πόλης των ιστορικών χρόνων. Οι επιφανειακές έρευνες που έγιναν στη συνέχεια στην ευρύτερη περιοχή ανάμεσα στην Τροιζήνα και τον Γαλατά οδήγησαν κατόπιν στην ανακάλυψη και ανασκαφή τριών σπουδαίων θολωτών τάφων στον λόφο της Μεγάλης Μαγούλας, ο οποίος βρίσκεται προς τα ΒΑ. της

Απάθειας, σε απόσταση περίπου 2 χλμ. από τα εκεί μυκηναϊκά νεκροταφεία.

Η χρήση του Επάνω Νεκροταφείου, όπως έδειξαν τα ευρήματα του τάφου που ερευνήθηκε, άρχισε από την ΥΕ ΙΙ περίοδο, στην διάρκεια της οποίας τοποθετείται και η κατασκευή των θολωτών τάφων 2 και 3 στη Μεγάλη Μαγούλα. Ο τάφος εκείνος (Β1) περιείχε πολλαπλές ταφές, η τελευταία των οποίων ανήκε στην ΥΕ ΙΙΙΑ2. Οι πέντε από τους έξι τάφους του Κάτω Νεκροταφείου (Α1-Α6) περιείχαν επίσης ταφές της ΥΕ ΙΙΙΑ2, ενώ ο έκτος φαίνεται να είχε χρησιμοποιηθεί ως οστεοφυλάκιο, καθώς περιείχε πολλούς διαλυμένους σκελετούς και διάσπαρτη κεραμική των περιόδων ΥΕ ΙΙΙΑ-Γ, προερχόμενα πιθανότατα από τάφους που καθαρίστηκαν για να δεχθούν νέες ταφές.

Τα νεκροταφεία της Απάθειας συμπληρώνουν την εικόνα της μυκηναϊκής Τροιζήνας που μας έδειξαν σε όλη της την μεγαλοπρέπεια οι ανασκαφές στη Μεγάλη Μαγούλα και ταυτόχρονα μας παρέχουν τη δυνατότητα να συγκρίνουμε τις ηγεμονικές ταφές με εκείνες των κοινών ανθρώπων της ίδιας εποχής. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχουν ορισμένες ταφικές πρακτικές που ανιχνεύονται στους θαλαμοειδείς της Απάθειας (χοές εντός του θαλάμου, θυσία σκύλου, ενταφιασμός μετά από αποτρόπαιο θάνατο κ.ά.).

The Mycenaean Chamber Tombs at Apatheia in Troezen

speaker:

Dr **Eleni Konsolaki**

Honorary Director of the 26th Ephorate
of Prehistoric and Classical Antiquities

The 1th meeting of the
Mycenaean Seminar will be at **19:00**
in the **A. Argiriadis Amphitheatre**
(Central building of the University of Athens
Panepistimiou 30)

The area of Apatheia lies ca. 3kms west of the town of Galatas, south of the road leading from Galatas to Troezen. At the heights above the plain of Apatheia, in the northern foothills of Mt. Aderes, were excavated between 1985 and 1993, seven chamber tombs, which belonged to two hitherto unknown Mycenaean cemeteries. The first, which was named the Lower Cemetery, lies at a height of ca. 100m and the second, which was named the Upper Cemetery, at a distance of 500m to the northeast, lies at a height of ca. 300m. Six of the chamber tombs investigated belong to the Lower Cemetery and one to the Upper Cemetery. Both cemeteries probably consisted of more chamber tombs, which have not been located yet.

The discovery of the chamber tombs was the first indication of the existence of and subsequent search for Mycenaean Troezen, in the area to the east of the known town of the historical period. The surface surveys that followed in the wider area between Troezen and Galatas lead eventually to the discovery and excavation of the important tholos tombs on the hill of Megale Magoula, to the northeast of Apatheia, at a distance of 2kms from the Mycenaean cemeteries.

The use of the Upper Cemetery, judging by the finds

from the excavated tomb, began in the LH II period, the time of the construction of tholos tombs 2 and 3 at Megale Magoula. This tomb (B1) included multiple burials, the latest of which is dated in LH IIIA2. Five out of the six tombs of the Lower Cemetery (A1-A6), also included burials of the LH IIIA2 period, while the sixth tomb appears to have been used as an ossuary, since it included many disarticulated skeletons and scattered pottery dated to the LH IIIA-LH IIIC periods, probably from tombs that had been cleared out to receive new burials.

The cemeteries of Apatheia supplement the overall picture of Mycenaean Troezen, illustrated in all its splendor by the excavations at Megale Magoula and at the same time provide us with the opportunity to compare the burials of the elites with the contemporary burials of the common people. Of special interest are certain burial practices attested in the chamber tombs of Apatheia (libations inside the burial chamber, the sacrifice of a dog, burial after a gruesome death etc.).

The Organising Committee:

Nagia Polychronakou-Sgouritsa, Iphiyenia Tournavitou, Emilia Banou, Harikleia Brekoulaki